Tartu Rakenduslik Kolledž

TEKSTITÖÖDE VORMISTAMINE

Juhend

SISUKORD

1 VORMISTAMISE ÜLDNÕUDED	3
1.1 Vormindamine	3
1.2 Sisukorra loomine	4
1.3 Tiitellehe loomine	5
2 SISSEJUHATUSE JA KOKKUVÕTTE LOOMINE	7
3 SISU VORMISTAMINE	8
3.1 Loetelud	8
3.2 Tabelid	8
3.3 Seled	9
3.4 Sõnastiku loomine	10
4 VIITAMINE JA KASUTATUD ALLIKAD	11
4.1 Viitamine	11
4.2 Erinevate allikate viitamine	12
4.3 Kasutatud allikate loetelu lisamine	15
5 LISADE KASUTAMINE	17
Lisad	18
Lisa 1 Sisukord	18
Lisa 2 Tiitelleht	19
Lisa 3 Tiitellehe pööre	20

1 VORMISTAMISE ÜLDNÕUDED

Tartu Rakendusliku Kolledži õppekavade kohaselt koostatavad tekstitööd (praktika aruanne, referaat, kursusetöö, lõputöö, uurimistöö, jms) vormistatakse teadustööde nõudeid arvestades. Töödes on järgmised alajaotised:

- · tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- sisu peatükkidena;
- kokkuvõte;
- kasutatud allikad;
- lisad (vastavalt vajadusele).

1.1 Vormindamine

Õpilastööde vormistamisel tuleb järgida järgmisi üldisi nõudeid:

- a) **Tekst** sisestada tekstitöötlusprogrammiga (Word'i, Writer'i vms) dokumendina A4 lehele. Esitada PDF-failina (kui pole nõutud teisiti), vajadusel printida lehe ühele poolele.
- b) Leheküljenumbrid paigutada jaluses paremale. Numeratsioon hõlmab kogu tööd (*Lisa* → *Leheküljenumber*)¹. Tiitelleht ja sisukord võetakse nummerdamisel arvesse, kuid leheküljenumbreid neil ei näidata (Kursor sisukorra lõppu, *Paigutus* → *Piirid* → *Pidev*, jaluses jaotise 2 leheküljenumbri juures klõpsata *Lingi eelmisega* (lindil), kustutada jaotises 1 leheküljenumber).

1.1.1. Vormingud

- Lehe veerised: vasakul 3 cm, paremal 2 cm, üleval ja all 2,5 cm (Paigutus → Veerised).
- Töö põhitekst kirjatüübis Calibri suurusega 12 punkti ja reavahega 1,5 rida (Avaleht
 → Lõik → Taanded ja vahed → Reasamm).
- Tekst mõlemapoolse joondusega rööpjoondus (Küljendus → Lõik → Taanded ja vahed).

¹ Juhised on antud MS Word 2016 eestikeelse versiooni kohta.

- Tekstilõigud eraldada lõiguvahega 6 punkti enne lõiku ja 0 punkti pärast lõiku ilma taandeta (Avaleht → Lõik → Taanded ja vahed).
- **1.1.2. Kaldkirja** kasutada võõrkeelsetel tekstidel, valemitel, sümbolitel ja tsitaatsõnadel.

1.1.3 Automaatse sisukorra loomiseks tuleb vormindada pealkirjad järgmiselt:

	1 , , ,		
Vorming	Pealkiri 1	Pealkiri 2	Pealkiri 3
font	Calibri	Calibri	Calibri
fondi laad	fondi laad paks suurtähtkiri		paks
suurus 16 p		14 p	12 p
joondus keskele		vasakule	vasakule
lõiguvahe	enne ja pärast 12 p,	enne 12 p ja	enne 12 p ja
_	algab uuelt lehelt	pärast 6 p	pärast 0 p

Tabel 1 Pealkirjalaadide loomise nõuded [Autori koostatud]

Täiendavalt:

- suurtähed (Avaleht → Font → Suurtähtkiri);
- lõiguvahe (Avaleht → Lõik → Taanded ja vahed);
- algab uuelt leheküljelt (Avaleht → Lõik → Taanded ja vahed →
 Rea- ja leheküljepiirid → Leheküljepiir enne).

Pealkirjad nummerdada nummerdusnupust ($Avaleht \rightarrow Mitmetasemeline\ loend \rightarrow$

ena→ ••••). ud allikad, lisad

Ei nummerdata järgmisi pealkirju: sisukord, sissejuhatus, kokkuvõte, kasutatud allikad, lisad ja kokkuvõte (summary). Ingliskeelne kokkuvõte Summary lisatakse ainult lõputöödele.

1.2 Sisukorra loomine

Sisukord annab ülevaate töö ülesehitusest ja aitab leida lugejat huvitavat osa. Sisukorras tuleb esitada kõik töö pealkirjad leheküljenumbritega (vt Lisa 1).

Sisukord asub tiitellehe järel ja on programmi poolt tekitatav (*Viited* → *Sisukord* → *Kohandatud sisukord*). Määrata fondiks Calibri, suurusega 12 p ja reasammuga 1,5. Lõiguvahe enne ja pärast lõiku on 0 p.

Süsteemitähist (numbrit pealkirja ette) ei panda eel- ja lõpposa elementidele (sisukord, kasutatud allikad, lisad, kokkuvõte jm). Süsteemitähiseta on reeglina ka sissejuhatus ja kokkuvõte.

1.3 Tiitellehe loomine

Tiitellehel on vorminguga Calibri, paks kiri, reasamm 1 p järgmised elemendid:

rida	fondi suurus	Lõiguvahe pärast on 0 p ja enne	joondus
kooli nimi	14 p	36 p	keskele
osakonna nimi	12 p	6 p	keskele
õppegrupi nimetuse lühend	12 p	6 p	keskele
autori ees- ja perenimi	14 p	160 p	keskele
töö pealkiri	14 p suurtähtkirjas	50 p	keskele
töö liik (nt praktika aruanne jt)	12 p	24 p	keskele
töö juhendaja ees- ja perenimi	12 p	36 p	paremale
töö valmimise koht ja aasta	14 p	210 p	keskele

Tabel 2 Tiitellehe vormindamise nõuded [Autori koostatud]

Täiendavalt:

- ridade lõppu punkti ei panda;
- töö valmimise koha ja aasta vahel on ainult tühik;
- nimetuse "Juhendaja" ja juhendaja nime vahele koolonit ei panda.

Lisa 2 sisaldab tiitellehe näidist.

Osakondade nimed:

- Autoosakond;
- Äri ja kaubanduse osakond;
- Ehituse ja puidu osakond;
- IKT-osakond;
- Iluteeninduse ja tekstiili osakond;

- Tehnikaosakond;
- Toiduainete tehnoloogia osakond;
- Toitlustuse ja turismi osakond.

Lõputööde tiitellehe pöördel on autori kinnitus, et töö on iseseisvalt koostatud ja töös kasutatud allikatele on korrektselt viidatud (vt Lisa 3).

2 SISSEJUHATUSE JA KOKKUVÕTTE LOOMINE

Sissejuhatuses peavad olema kirjeldatud ja põhjendatud:

- teema valik;
- teema seos õpitava erialaga;
- töö eesmärgid: probleemivalik, uurimise ja analüüsimise aspektid, oodatavad tulemused ja nende kasutamine;
- uurimismetoodika;
- praktilise osa teostamiseks kasutatava tarkvara või programmide valik;
- teoreetilised seisukohad, millele autor oma töös toetub;
- töö ülesehitus.

Kui töö juurde käib praktiline osa, siis tuleb lisada praktilise töö teostamiseks lahendatavad ülesanded ja kirjeldada nende täitmist etappidena. Meeskonnatöö puhul tuua välja iga ülesande täitja(d).

Töö ülesehituse osas peab lühidalt selgitama, mitmeks peatükiks töö on jaotatud ja mis on iga peatüki eesmärk. Oluline on silmas pidada, millisel erialal õpitakse. Kutseeksamiga lõpetajad kirjutavad praktika aruande, referaadi, uurimuse mina-vormis ja lihtminevikus. Lõputööga lõpetajad koostavad eelnimetatud tööd umbisikulises tegumoes ja lihtminevikus.

Kokkuvõttes sisalduvad peamised tulemused, järeldused, hinnangud, ettepanekud jne, mis on töö sisulises osas saadud. Välja on toodud edasiarenduse suunad ja lahendamist vajavad probleemid.

Kokkuvõttes ei püstitata uusi probleeme, ei esitata uusi seisukohti ega järeldusi küsimustes, mida töö varasemates osades pole käsitletud. Üldjuhul ei viidata kokkuvõttes kasutatud allikatele ega esitata teistelt autoritelt pärinevaid seisukohti ja järeldusi.

3 SISU VORMISTAMINE

3.1 Loetelud

Loeteludes on reavahe 1,5 ja lõiguvahed (enne ja pärast lõiku) 0 punkti.

Loetelu alustatakse väikese tähega ja eraldatakse üksteisest semikooloniga, loetelu lõppu pannakse punkt.

Tähiste (täpp või number) valik peab olema ühtne kogu töö ulatuses.

Näide

Tartu Rakenduslikus Kolledžis toimub kutseõpe:

- 1) keskhariduse baasil;
- 2) põhihariduse baasil;
- 3) põhihariduse nõudeta.

3.2 Tabelid

Tabelites on reavahe 1,5 ja lõiguvahed 0 punkti, teksti suurus 12 punkti.

Kõik tabelid tuleb nummerdada ja pealkirjastada (*Viited* → *Lisa pealdis*)

Pealdis (sõna Tabel numbriga) ja tabeli pealkiri on tabeli all joondusega vasakule kirjasuurusega 10 p.

Tabelile viitamisel tekstis märgitakse lause lõppu sulgudesse tabeli number, nt (vt Tabel 7).

Tabelid, mis on suuremad kui üks lehekülg, paigutatakse töö lisasse ja kasutatakse veerunimede ülekandmist (tabeli igal uuel leheküljel esitatakse veerunimed uuesti).

Näide tabelist

Õpilaskodu	Kohti	E-post	Telefon	Aadress
Kopli 1C	427	kalli.saar@khk.ee	7 361 874	Kopli 1, Tartu 50115
Põllu 11C	226	mare.berg@khk.ee sirje.maa@khk.ee	7 361 981	Põllu 11C,
		Sirje.iiiaa@kfik.ee		Tartu 50115

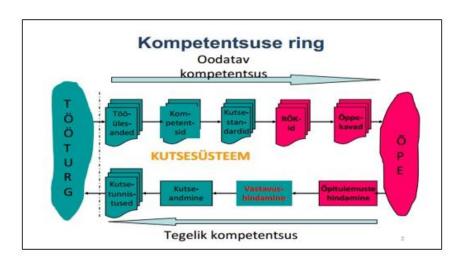
Tabel 3 Tartu Rakendusliku Kolledži õpilaskodud [Autori koostatud]

3.3 Seled

Kõik seled (joonised, pildid, kuvatõmmised, skeemid, diagrammid, graafikud, valemid, jms) tuleb nummerdada ja pealkirjastada (*Viited* → *Lisa pealdis*). Määrata pealdise fondiks Calibri, suurusega 10 p ja reasammuga 1.

Kasutades teise autori joonist, viidatakse autorile ja asukohale pealdise lõpus (vt Sele 1).

Näide selest

Sele 1 Kompetentsuse ring. Kutsesüsteemi vaade [1].

Selele viitamisel märgitakse lause lõppu sulgudesse sele number, nt (vt Sele 65).

Valemi sümbolite seletus algab sõnaga "kus" (ilma järgneva koolonita) ning selgitused kirjutatakse üksteise alla.

Valemid ja koodid kirjutatakse reasammuga 1,0.

Näide valemist

$$I = \frac{U}{R}$$
 kus

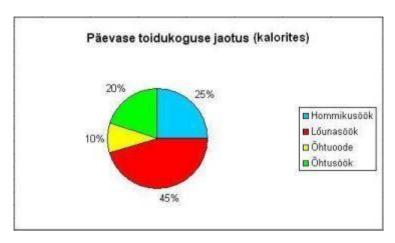
I – voolutugevus

U – pinge

R – takistus

Sele 2 Ohmi seadus

Näide diagrammist

Sele 3 Päevane toidukogus [3]

Tabelid, diagrammid, koodinäited ja seled, mis on suuremad kui pool lehekülge, paigutatakse lisadesse.

3.4 Sõnastiku loomine

Kui töös on rohkem kui 10 erialast terminit, luuakse sõnastik (tähestikuline sõnakogu), mis lisatakse sisuosa ette. Sõnastik koosneb terminitest ja lühenditest, mida autor peab töö mõistmise seisukohalt oluliseks lahti selgitada.

4 VIITAMINE JA KASUTATUD ALLIKAD

4.1 Viitamine

Teiste autorite töödest pärit infot viidatakse tsitaadi või refereeringuna.

Tsitaat on originaalteksti esitamine oma töös. Tsitaat peab olema täpne ja originaalile vastav ning esitatakse tavaliselt jutumärkides. Viide tsitaadile tuuakse kohe pärast tsitaati lõpetavaid jutumärke, olenemata, kas tsitaat asub lause keskel või lõpus.

Refereering on teist autorit konspekteeriv või kommenteeriv vabas vormis esitus. Refereerimise korral jutumärke ei panda. Refereering tuleb sõnastada selliselt, et oleks arusaadav, millised on refereeritava autori mõtted ja kust algavad refereerija tõlgendused ja kommentaarid. Refereeringu viide võib olla teksti sees või lõigu järel.

Kui pole viiteid algallikatele, siis on töö plagiaat ehk loomevargus – teise autori teksti, mõtete, uurimistulemuste esitamine oma nime all. Internetist võetud tekstide kokkukleepimine on samuti plagiaat.

Kõik töös kasutatud teiste autorite seisukohtade, arvandmete, jooniste jms puhul peab olema viidatud, millisest allikast need on. Viitama peab ka oma andmetele (foto, kuvatõmmis jne). Viidata tuleb iga lõiku või lauset, mis ei ole töö autori oma kirjutatud või välja mõeldud.

Töö lõpus esitatakse kasutatud allikate loetelu. Kõik kasutatud allikad peavad leiduma viidetes ja vastupidi.

Tartu Rakendusliku Kolledži tekstitöödes kasutatakse IEEE 2006 viitamise laadi. See sisaldab numbriviiteid, mis on esitatud nurksulgudes, nt [3] - number tähistab kasutatud kirjanduse loetelus 3. kohal paiknevat infoallikat.

Viitamine koosneb kahest osast:

- 1) Tekstis asuvates nurksulgudes viidetest, nt [7].
- 2) Töö lõpus olevatest kasutatud allikatest, kus kõigi allikate viitekirjed on esitatud viitamisjärjekorras.

Elektrooniliseks viitamiseks valida menüüst Viited viitamissüsteemi laadiks IEEE 2006.

Sele 4 Viitamissüsteemi laadi valik [Autori kuvatõmmis]

Viidatakse järgmistele erinevatele allikatele:

- Raamat Autor(id), Pealkiri, Ilmumiskoht: Kirjastus, Ilmumisaasta.
- Perioodikaväljaande artikkel (paberväljaanne) Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, köide (nr).
- Veebisaidilt pärinev dokument Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, interneti
 aadress. Internetist materjali lugemise kuupäev. .
- Veebisait Materjali nimetus, veebilehe nimi, interneti aadress. Internetist materjali lugemise kuupäev.
- Õigusakt Õigusaktile viidatakse samamoodi nagu veebis asuvale dokumendile –
 Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, interneti aadress. Internetist materjali
 lugemise kuupäev
- Mitmesugust Kui tekib vajadus viidata allikatele, mille kohta IEEE 2006 täpset valikut
 ei anna, sisestada allika tüübi viimase valiku järgi: "Mitmesugust". Kuva kõik
 bibliograafiaväljad ja sisesta sobivatele väljadele andmed.

Sama viite teistkordseks sisestamiseks pole vaja andmeid uuesti sisestada. Sisestatud andmed ilmuvad nähtavale käsu *Lisa tsitaat* loetellu. Viite teistkordseks sisestamiseks klõpsata loetelus olevatel andmetel.

Kui viidatakse mitmele allikale korraga, eristatakse viited komaga, nt [3], [7].

4.2 Erinevate allikate viitamine

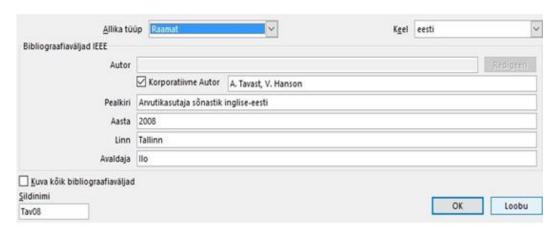
Uue viite loomiseks

 Viia kursor sobivasse kohta, kuhu viide lisada, valida Viited → Lisa tsitaat → Lisa uus allikas. Valida infoallika tüüp ja sisestada selle kohta andmed vastavatele väljadele. Kui mõned andmed on puudu, jäetakse vastav väli tühjaks.

Erinevat tüüpi allikatele viitamine

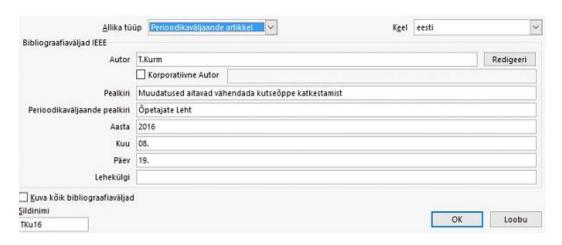
• Raamat – Autor(id), Pealkiri, Ilmumiskoht: Kirjastus, Ilmumisaasta.

Näide A. Tavast, V. Hanson, Arvutikasutaja sõnastik inglise-eesti, Tallinn: Ilo, 2008.

Sele 5 Raamatule viitamine [Autori kuvatõmmis]

- **Perioodikaväljaande artikkel (paberväljaanne)** Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, köide (nr).
 - Näide T. Kurm, "Muudatused aitavad vähendada kutseõppe katkestamist", Õpetajate Leht, 19.08.2016.

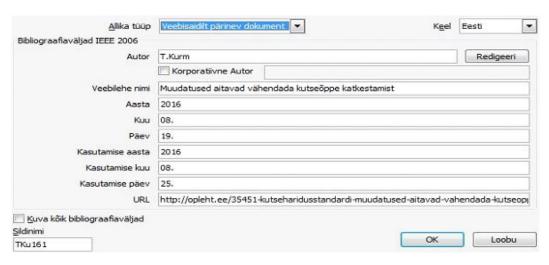
Sele 6 Perioodikaväljaandele viitamine [Autori kuvatõmmis]

Veebisaidilt pärinev dokument – Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, interneti
aadress. Internetist materjali lugemise kuupäev.

Näide T. Kurm, "Muudatused aitavad vähendada kutseõppe katkestamist", Õpetajate

Leht, 19.08.2016. [Võrgumaterjal]. Available: http://opleht.ee/35451-

kutseharidusstandardi-muudatused-aitavad-vahendada-kutseoppe-katkestamist/ [Kasutatud 25.08.2016]

Sele 7 Veebisaidilt pärinevale dokumendile viitamine [Autori kuvatõmmis]

 Veebisait – Materjali nimetus, veebilehe nimi, interneti aadress. Internetist materjali lugemise kuupäev.

Näide "CV ja avaldus | Töötukassa," Eesti Töötukassa, [Võrgumaterjal]. Available: https://www.tootukassa.ee/content/otsin-tood/cv-ja-avaldus. [Kasutatud 23. 08.2016].

Bibliograafiaväljad IEEE					
Autor					Redigeeri
	Korporatiivne Autor				
Veebilehe nimi	CV ja avaldus Töötukass	ia			
Ettevõte	Eesti Töötukassa				
Aasta					
Kuu					
Päev					
Kasutamise aasta	2016				
Kasutamise kuu	08.				
Kasutamise päev	23.				
URL	https://www.tootukassa.	ee/content/otsin-tood/cv-	ja-avaldus		
Kuva kõik bibliograafiaväljad	1				
Sildinimi					
CVj16				OK	Loobu

Sele 8 Veebisaidile viitamine [Autori kuvatõmmis]

Õigusakt – Õigusaktile viidatakse samamoodi nagu veebis asuvale dokumendile –
Autor, Pealkiri, Ajalehe või Ajakirja nimi, interneti aadress. Internetist materjali
lugemise kuupäev.

Näide "Riigi Teataja," 28. 08. 2013. [Võrgumaterjal]. Available: https://www.riigiteataja.ee/akt/131052013012. [Kasutatud 22. 08. 2016].

Allika tü	p Veebisaidilt pärinev dokument	K <u>e</u> el	eesti	~
Bibliograafiaväljad IEEE				
Autor				Redigeeri
	Korporatiivne Autor			
Veebilehe nimi	Riigi Teataja			
Aasta	2013			
Kuu	06.			
Päev	28.			
Kasutamise aasta	2016			
Kasutamise kuu	08.			
Kasutamise päev	22.			
URL	https://www.riigiteataja.ee/akt/131052013012			
Kuva kõik bibliograafiaväljad				
Sildinimi			OF	Lashii
Rii13			OK	Loobu

Sele 9 Õigusaktile viitamine [Autori kuvatõmmis]

Mitmesugust – Kui tekib vajadus viidata allikatele, mille kohta IEEE 2006 (Täpsemalt loe: http://www.ieee.org/documents/ieeecitationref.pdf) täpset valikut ei anna, sisestada allika tüübi viimase valiku järgi: "Mitmesugust". Kuva kõik bibliograafiaväljad ja sisesta sobivatele väljadele andmed.

4.3 Kasutatud allikate loetelu lisamine

Kasutatud allikate loetelu koosneb kirjetest ehk iga infoallika kohta esitatavatest andmetest. Kirjutada pealkiri Kasutatud allikad (pealkirjalaad 1).

Allikate loetelu lisamiseks valida menüüst *Viited* käsud *Bibliograafia* → *Lisa bibliograafia*. Määrata fondiks Calibri, suurusega 12 p ja reasammuga 1,5. Lõiguvahe enne ja pärast lõiku on 0 p.

KASUTATUD ALLIKAD

- [1] A. Tavast, V. Hanson, Arvutikasutaja sõnastik inglise-eesti, Tallinn: Ilo, 2008.
- [2] T.Kurm, "Muudatused aitavad vähendada kutseõppe katkestamist," Õpetajate Leht, 19. 08. 2016.
- [3] T.Kurm, "Muudatused aitavad vähendada kutseõppe katkestamist," 19. 08. 2016.
 [Võrgumaterjal]. Available: http://opleht.ee/35451-kutseharidusstandardimuudatused-aitavad-vahendada-kutseoppe-katkestamist/. [Kasutatud 25. 08. 2016].
- [4] "CV ja avaldus | Töötukassa," Eesti Töötukassa, [Võrgumaterjal]. Available: https://www.tootukassa.ee/content/otsin-tood/cv-ja-avaldus. [Kasutatud 23.08. 2016].
- [5] "Riigi Teataja," 28. 08. 2013. [Võrgumaterjal]. Available: https://www.riigiteataja.ee/akt/131052013012. [Kasutatud 22. 08. 2016].

Sele 10 Kasutatud allikate näidis [Autori kuvatõmmis]

5 LISADE KASUTAMINE

Lisad sisaldavad töö põhiosa mõistmiseks vajalikku täiendavat informatsiooni.

Kõik lisad tuleb pealkirjastada ja nummerdada araabia numbritega.

Lisad esitatakse nummerdatult neile töös viitamise järjekorras. Lisadel on üldpealkiri LISAD (vorminguga Pealkiri 1 ilma järjekorranumbrita). Sellele järgnevad lisad nummerdatult (Lisa 1, Lisa 2 jne) laadiga Pealkiri 2 ilma järjekorranumbrita. Iga lisa algab uuelt leheküljelt.

Lisades lehekülgi ei nummerdata.

Lisade pealkirjad tuuakse ära sisukorras.

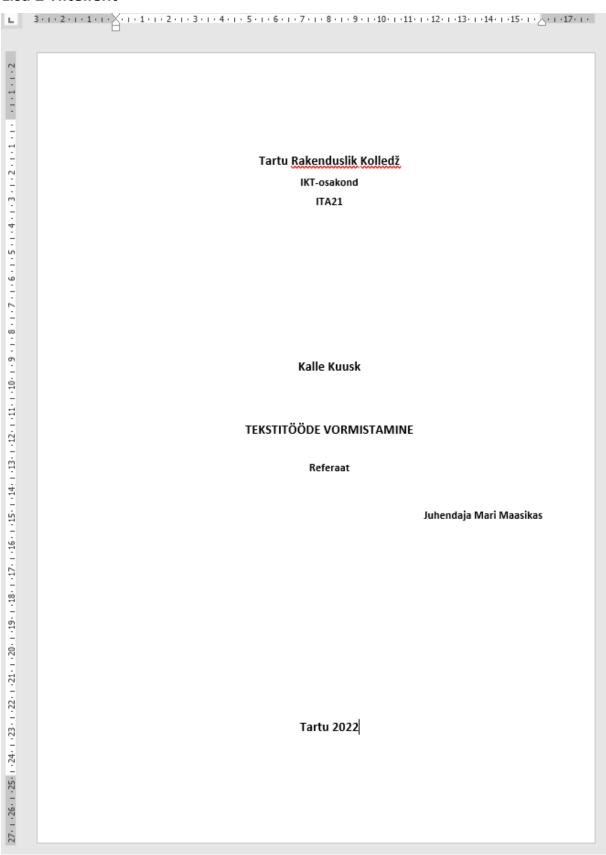
LISAD

Lisa 1 Sisukord

SISUKORD

Sis	sejuhatus	3
1	Peatükk	4
	1.1 Esimese taseme alampealkiri	4
	1.2 Esimese taseme alampealkiri	5
	1.2.1 Teise taseme alampealkiri	5
	1.2.2 Teise taseme alampealkiri	5
2	Peatükk	6
	2.1 Esimese taseme alampealkiri	7
	2.2 Esimese taseme alampealkiri	8
	2.3 Esimese taseme alampealkiri	9
Koł	kkuvõte	10
Sur	nmary	11
Kas	sutatud allikad	13
Lisa	ad	14
	Lisa 1 Näide koodist	14
	Lisa 2 Projekti joonis	15

Lisa 2 Tiitelleht

Lisa 3 Tiitellehe pööre

vahe ees 50p

Olen koostanud kursuse lõputöö iseseisvalt. Kõik koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

vahe ees 30p

	Tartus,
	"" 2017. a
	Mart Murakas
vahe ees 54p	
	Kaitsmisele lubatud:
	"" 2017. a
	Juhendaja Peeter Puravik